

NUMER 0
STYCZEŃ
2001

Muzeum Kultury Ludowej
Towarzystwo "Ojcowizna"

POD JEŁONKIEM

Herody 2001

Węgorzewskie „Herody” w tym roku obchodzą swoje dziewiętnaste urodziny. Wielość form i rodzajów inscenizacji, a także olbrzymi zakres terytorialny sprawiają, że Makroregionalny Przegląd Wiwisk Kołędniczych „Herody” stawiany jest w gronie najciekawszych imprez tego typu. Od dwóch lat do współorganizacji przeglądu włączyło się Towarzystwo Ratowania Dziedzictwa Kulturowego Kresów Dawnych i Obecnych „Ojcowizna” z siedzibą w Węgorzewie. Tegoroczne „Herody” są dofinansowane ze środków Samorządu Województwa Warmińsko - Mazurskiego oraz Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

„Herody” AD 2001 odbywają się 19 i 20 stycznia. W sali widowiskowej Domu Kultury zaprezentuje się ponad 30 zespołów z terenu województw warmińsko - mazurskiego oraz podlaskiego i mazowieckiego, także pięć grup polonijnych z zagranicy. Będą one przedstawiały tradycje związane z Mazurami i Warmią, ale także z terenami macierzystymi współczesnych mieszkańców Polski północno - wschodniej. Prezentowany będzie też sze-roki przegląd wiekowy - od emerytów po przedszkolaki. Przeważają klasyczne jasełka, inscenizacje kołędnicze, współczesne adaptacje tradycyjnych wzorów i przedstawień. Zespoły zapowiadają także rekonstrukcje czynności domowych, mających niegdyś miejsce w okresie zimowym, m. in. darcie pierza i kisenie kapusty!

Niektóre z grup po zakończeniu występów na scenie ruszą jak dawniej z kołędą ulicami Węgorzewa. Zresztą z roku na rok przybywa również dziecięcych grup kołędniczych, spontanicznie odwiedzających mieszkańców na terenie całego miasta.

jml

Szanowni Czytelnicy !

Oddajemy Wam do rąk pierwszy, próbny numer periodyku „Pod Jełonkiem”. Planujemy wydawać go w systemie miesięcznym. Czy uda nam się dotrzymać kroku upływowi czasu i zainteresować Was zawartymi w nim treściami - zobaczymy. Chcemy prezentować w nim jak najszerzej życie węgorzewskiego Muzeum, wydarzenia kulturalne, historyczne, naukowe i społeczne ważne dla życia naszego Miasta i całego regionu.

Zapraszamy do lektury.

Redakcja - załoga Muzeum Kultury Ludowej

Grunt to dobra charakteryzacja czyli przyprawianie brody Kazimierzowi „Panu Kaziowi” Tarasiewiczowi przez Irenę Gierdal tuż przed premierą tegorocznego spektaklu węgorzewskich „Herodziaków” (fot. J.M.Lapo. Ze zbiorów Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie).

Kołędnicze ciekawostki

Szemel

Szemel jest ściśle związany z kołędowaniem na obszarze m. in. Mazur, Warmii, północnego Mazowsza. Posiada formę konia, czasami zbliżoną do krakowskiego lajkonika, z tym iż tutaj przeważa kolor biały bądź szary. Mogła się za niego przebierać jedna albo też dwie osoby. Tradycyjny opis warmińskiego szemla wyglądał następująco: „Szemel to ma leb z drzewa obciagnietu skóra, kadlub z przetaków, osadzon i jest na kiju, plachtu obwinietu, spod której wiglunda jo ludzkie nogi. A te slugi to też so na bialo w plachtach i larw i [maski] majo.” (A. Szyfer 1975, s. 23).

Droga przez jezioro

Na Mazurach często wytyczano zimowe drogi biegnące przez jeziora po lodzie. Zajmowali się tym jedni z najstarszych i najbardziej doświadczeni mieszkańcy nadjeziornych wsi. Niepisany obowiązek był termin tyczenia szlaku - zawsze po Święcie Trzech Króli. Wówczas „kołędowanie” przez lód stawało się „bezpieczniejsze”. Tak jak opowiada o tym jedna z legend spisanych przez Jadwigę Tressenberg z Kut - niedowiarków i ludzi łamiących tradycyjne zasady mogła spotkać śmierć pod lodem, w objęciach topnika i duchów żyjących na podwodnych kurhanach.

Kolędować małemu... i nie tylko

Boże Narodzenie należy do najbogatszych w tradycje ludowe świąt roku obrzędowego. Związany z nim zwyczaj kolędowania wrósł trwale w nasz krajobraz kulturowy i cieszy fakt jego coraz powszechniejszego odradzania się.

Dawniej na terenie Warmii i Mazur kolędowanie rozpoczynało się już w Adwencie i trwało aż do Środy Popielcowej. Jeszcze do niedawna wsie i miasteczka przemierzał barwny korowód przebierańców (maszkar). Wśród nich można było spotkać kolędników z gwiazdą, szemel wraz ze sługami, kozę, niedźwiedzia, bociana oraz dziada z babą, diabła i wojaka.

W czasie Świąt Trzech Króli domostwa odwiedzały trzy królowie z gwiazdą i maszkarami zwierzęcymi. Na zapusty częstokroć kolędnikom towarzyszyli mężczyźni przebrani za kobiety i panie przebrane za panów. Przebierańcy śpiewali kolędy i pastoralki, tańczyli i żartowali, domagając się tym samym poczęstunku od gospodarza. W zamian za kolędę częstowano ich wódką, pączkami, ciastem, kiełbasą oraz dawano datki pieniężne.

Zwyczaj chodzenia kolędników miał sprowadzać urodzaj i zapewniać wszelką pomyślność gospodarzom, którzy ich przyjęli. W tej chwili zwyczaj kolędowania odradza się i coraz częściej możemy spotkać na ulicy dziwaczny korowód przebierańców. Istnieje również wiele przegładów kolędniczych (obok Węgorzewa m. in. w Barczewie, Srokowie, Baniach Mazurskich) gdzie zespoły profesjonalne i amatorskie prezentują widowiska tematycznie związane z obrzędowością okresu Bożego Narodzenia, Nowego Roku, Trzech Króli i Zapustów.

Otwórzmy więc drzwi, gdy zapuka do nich diabeł z aniołem pospołu. Niech spełnią się życzenia składane przez roześmianą gromadę kolędników, czego Państwu i sobie życzę.

Ab

Wykorzystano publikację: A. Szyfer, *Zwyczaj, wierzenia i obrzędy Mazurów i Warmiaków*, Olsztyn 1975.

Jak się okazuje są Anioły Mężczyźni, Anioły Kobiety i Anioły Dzieci. Kolędowanie AD 1993 [fot. ze zbiorów Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie].

Jak to dawniej bywało

W tradycji ukraińskiej kolędowano w okresie Bożego Narodzenia, chodząco po wsi z życzeniami noworocznymi (*nowolitaty*) oraz obchodzono szczodry wieczór.

Na dwa tygodnie przed Świątami Bożego Narodzenia organizowano zespół kolędniczy. Scenariusz dobierano w zależności od wieku kolędników, inny był dla dzieci, inny dla dorosłych. Ta sama rola „przechodziła” przeważnie z pokolenia na pokolenie. Członkowie tej samej rodziny grali postacie np. Żyda czy Heroda. Przygotowywano również okazyjne stroje i rekwizyty.

W przedstawieniu występowały: Herod, Straż, Żyd, Śmierć, Anioł, Diabeł i Kozą. W wieczór wigilijny po wieczery grupa kolędników zbierała się i zaczynała chodzić od chaty do chaty. Najpierw do sieni wchodziło z kolędą, a później odgrywano sceny. Na zakończenie Żyd składał życzenia:

*„Ja uinszaju tak ja Żyd
Nech wam hroszi ne derżyt
Nech wam nywka doś sto kip
A sto korcy każda snip
Nech wam bude mołoku
Wid korowu, wid byku
Nech wam kohut nese jajci
A za tuju koladu szczo my wam
skazały
Żebyście nam hamu teptu dały.”*

Za kolędę gospodarz dawał pieniądze. Na drugi dzień Świąt kolędnicy szli do sąsiednich wsi.

W dzień Nowego Roku z samego rana mali chłopcy napełniali drewniane

tornistry zbożem i biegali od domu do domu z powinszowaniami. Gdy przekroczyli próg domu nabierali w garść zboża, rozsypywali je przed sobą wygłaszając życzenia:

*„Na szczastia, na zdorowia, na Nowuj
Rik
Szczobsia wam kraszcze żyto jak
utorik
Sijsia, rodyjsia żyto, pszenycia
i wsiaka pasznicia
Konopli pid stelu, ten po kolina
Szczob was serdecznych hołowa ne
bolita”.*

Gospodarz dawał zapłatę w postaci kilku groszy.

W przeddzień Świąt Jordanu (18 stycznia) organizowano drugą wieczery, która nazywała się *szczedryj wieczir*. Od domu do domu chodziły panny i pod oknem przyspiewywały każdemu domownikowi. Najpierw gospodarzowi, później gospodyni, dzieciom i na końcu służbie. Dla każdego była przeznaczona specjalna pieśń. Chodzono także do dworów i właścicielom śpiewano:

*„Dorohuj pan dorohojoj pani
Wse na kortorkach wyhraje
Perebyraje w sklepi soroczkami
Na seli diukamy.”*

Za przyspiewki płacono pieniędzmi lub częstowano ciastem.

Wraz z przesiedleniem ludności ukraińskiej na Mazury zwyczaje te zanikły w swojej klasycznej formie. Kolędowanie stało się tradycją wewnątrz rodzinną (m. in. wnukowie składali życzenia dziadkom).

Irena Truchanowicz

Na podstawie wspomnień z młodości Włodzimierza Nazarowicza, lata - 30-te XX w., Ruda Żurawiecka, gm. Lubycza Królewska, dawne województwo lwowskie.

Wojacy jak się patrzy! Herody AD 1998 [fot. ze zbiorów Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie].

Lista obecności

W XIX Przeglądzie Widowisk Kołędniczych swoje uczestnictwo zapowiedzieli:

• Chór „Credo”

Chór działa przy Koledżu Muzycznym w Kliningrdzie pod kierunkiem Tamary Maksymowej. W Węgorzewie wystąpi dyrygowany przez Jelenę Kramarenko. Należy do zespołów o renomie europejskiej.

Chór wykona koledy w języku polskim („Gdy się Chrystus rodzi”, „Jezus Malusieńki”, „Wśród nocnej ciszy”, „Lulajże Jezuniu”), rosyjskim („Cicha Noc”) i ukraińskim („Szczedryk”).

• Chór i zespół fletowy przy Szkole Podstawowej nr 2 w Węgorzewie

Jest kierowany przez Alicję Barul. Młodzi artyści przedstawiają „Pastorałkę” według „Betlejem polskiego” Lucjana Rydla, oparte na tradycji góralskiej. Scenariusz: Jolanta Czarnotta - Mącznińska.

Pastorałka składa się z trzech części. Akcja rozpoczyna się w lesie, wśród śpiących pastuszków. Następnie przenosi się do pałacu Heroda, gdzie zapada wyrok wymordowania nowonarodzonych dzieci. Widowisko kończy się ukazaniem stajenki betlejemskiej.

• Dziecięca Trupa Teatralna „Kulisy”

Reprezentuje Gminny Ośrodek Kultury w Starych Juchach. Kierownikiem zespołu jest Krystyna Pilawska - Wiercińska. Zaprezentowane zostaną „Współczesne jasełka”, opracowane na podstawie materiałów anonimowych oraz tekstów własnych.

W jasełkach poruszane są problemy ludzi współczesnych, m. in. alkoholika, kobiety pracującej, narkomanki, dziewczyny lekkich obyczajów. Ich losy uplecione są w tradycyjną jasełkę z koledami, aniołami i Świętą Rodziną.

• Grupa Kołędnicza „Rogole”

Reprezentuje Gminny Ośrodek Kultury w Stawigudzie. Kieruje nią Grzegorz Łabacz, który też opracował scenariusz przedstawienia „Rogole, rogole”, wywodzącego się z tradycji Warmii i Mazur.

Widowisko oparte jest na zwyczajach grup kołędniczych występujących na Warmii i Mazurach w okresie między Bożym Narodzeniem a Trzema Królami, nazywanych Maszkarami lub Rogolami (nazwa pochodzi od rogali, które trzymywali za występ). Rogole chodzą po domach wzmocniając swoje wystąpienia opowieściami o narodzinach Jezusa Chrystusa, koledami, tańcami, piosenkami i żartami mającymi sprokocować gospodarzy do poczęstunku i datków. Towarzyszą temu postaci ubrane w stroje ludowe i charakterystyczne dla tego obrzędu osoby: Dziada, Baby, Szemla, Diabła, Kominarza, Anioła i innych Ma-

szkar. Z programem tym, od 3 lat, grupa odwiedza domostwa wsi Stawiguda.

• Zespół Dziecięcy „Asy z szóstej klasy”

Kierowany przez Annę Górską i Ewę Ładną, reprezentuje Szkołę Podstawową w Pozezdrzu. Zaprezentuje widowisko zatytułowane „Boże Narodzenie - zabawa w Jasełka”.

Jest to montaż słowno - muzyczny przedstawiający na tle wydarzeń w Betlejem obecne problemy i przeżycia uczniów.

• Zespół Dziecięcy „Gwiazdeczki”

Działa przy Miejsko - Gminnej Bibliotece Publicznej w Korszach. Kierowany jest przez Zofię Janczewską. Przedstawi „Rządy króla Heroda”, oparte na folklorze z pogranicza Mazowsza i Podlasia. Scenariusz własny na podstawie m. in. „Jasełek Bożonarodzeniowych” i „Koled”.
Widowisko przedstawia rządy króla Heroda, który za namową diabła każe wymordować wszystkie dzieci w Betlejem, aby pozbyć się nowonarodzonego Króla.

Widowisko przedstawia rządy króla Heroda, który za namową diabła każe wymordować wszystkie dzieci w Betlejem, aby pozbyć się nowonarodzonego Króla.

• Zespół Dziecięcy „Jasełkowy Teatrzyk”

Reprezentuje Szkołę Podstawową nr 3 w Augustowie. Zespół kierowany jest przez siostrę Marię Samul, Elżbietę Granacką, Krzysztofa Dądurę, Józefa Organickiego i Janusza Cichora. Zaprezentuje „Noc nad Betlejem” według własnego scenariusza.

1. Wspomnienie faktów historycznych z czasów cesarza Augusta, 2. Niegościnnie Betlejem, 3. Pasterze w hołdzie Nowonarodzonemu, 4. Poszukiwanie Królewicza, 5. Zamęsty Heroda, 6. Rady piekielnych czeluści, 7. Walka anioła z diabłem, 8. Śmierć, 9. Pokłon Mędrców, 10. Chwała Tobie, chwała!

• Zespół Dziecięcy „Kresowe Krasnoludki”

Młodzi artyści przyjechali do Węgorzewa z Putryszek na Białorusi. Przedstawia adaptację tradycyjnych widowisk przygotowaną przez kierownika zespołu Helenę Mieńską. Reżyserem widowiska o narodzeniu Jezusa jest Tamara Kułakowska, akompaniuje Natalia Sołomkina.

• Zespół Dziecięcy „Kangurki”

Działa w Przedszkolu Samorządowym nr 1 w Węgorzewie. Kieruje nim Kazimiera Idziaszek. Przedstawi widowisko „Przychodzimy po koledzie, niech w tym domu pokój będzie” według scenariusza Danuty Chudzińskiej.

Widowisko teatralne oparte na tematyce Bożonarodzeniowej i tradycji ludowych w Polsce.

• Zespół Dziecięcy „Liski”

Reprezentuje Szkołę Podstawową w Lisach. Młodymi kołędnikami kierują Władysław Janik i Józef Prystasz. Przedstawia widowisko „Wśród

nocnej ciszy”, będące inscenizacją tradycyjnych jasełek.

Scena I to rozmowa pasterzy i spotkanie z Józefem i Maryją, szukającymi noclegu. W scenie II groźny Herod po dokonaniu rzezi niewiątek zostaje ścięty przez śmierć, a w scenie III do stajenki przybywają Mędrcy i lud, aby złożyć hołd Nowonarodzonemu Królowi Żydowskiemu - Jezusowi

• Zespół Dziecięcy „Malatka”

Pochodzi z Parafii grecko-katolickiej w Węgorzewie, kierowany jest przez siostrę Olenę Danutę Mańkut. Zaprezentuje widowisko w języku ukraińskim zatytułowane „Z koledą”, opracowane według własnego scenariusza.

• Zespół Dziecięcy „Mały Przedszkolak”

Reprezentuje Przedszkole Samorządowe nr 2 w Węgorzewie. Zespół kierowany jest przez Krystynę Kallich. Młodzi artyści wystawiają „Jasełka”.

Jasełka przedstawiają historię narodzenia Jezusa i radość jaką On niesie małym dzieciom.

• Zespół Dziecięcy „Mazury”

Przyjedzie do Węgorzewa ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Orzyszu. Zespół kierowany jest przez siostrę Rozarię i Joannę Gantowską. Przedstawi widowisko „Otwórzcie drzwi Jezusowi”, oparte na własnym scenariuszu przygotowanym przez siostrę Rozarię.

W I akcie Maryja z Józefem przeniesieni do naszych czasów szukają miejsca na narodzenie swego Syna. Niestety nie zostają przyjęci. W scenografii Otwartych Drzwi Świętych Wielkiego Jubileuszu rozlega się głos Ojca Świętego: „Otwórzcie drzwi Chrystusowi”. W II akcie pasterze i królowie oddają hołd Jezusowi. W III akcie przedstawiciele regionu mazurskiego i miasta Orzysz (rolnik, żołnierz i rybak) oddają hołd Chrystusowi.

• Zespół Dziecięcy „Novi”

Reprezentuje Szkołę Podstawową nr 9 w Elku i jest kierowany przez Annę Wolską, chór prowadzi Anna Nartowicz. Młodzi artyści przedstawiają „Koledę na nowe tysiąclecie” na podstawie scenariusza A. Wolskiej.

Widowisko oparte na tekstach tradycyjnych koled oraz tekstach i muzyce Preisnera, także o teksty własne autorki.”

• Zespół Dziecięcy „Promyczek”

Zespół działa przy Zespole Szkół Specjalnych w Giżycku. Przedstawia „Kołysankę dla dzieciątka”, opracowaną na podstawie różnych materiałów. Jest to inscenizacja słowno - muzyczna.

• Zespół Dziecięcy „Teatrzyk Wierszykowy”

Działa w Świeliczy Szkoły Podstawowej nr 4 w Elku. Zespół kierowany jest przez Teresę Buzon, która

jest też autorką scenariusza widowiska „Jak to w Betlejem było”. Jest to poetycki program, w którym wykorzystano teksty różnych autorów. Dzieci ustawiają szopkę ilustrując w ten sposób wypowiadane teksty.

• **Zespół Dziecięcy z Kut**

Młodzi artyści ze Szkoły Podstawowej w Kutach zaprezentują *montaż słowno - muzyczny*.

• **Zespół Pieśni i Tańca „Pierwiosnki”**

Jest to zespół szkolny działający przy Wileńskiej Szkole Średniej im. J. I. Kraszewskiego w Wilnie, na Litwie. Młodzi artyści pracują pod kierunkiem Janiny Stupenko. Przedstawia „Wileńskie Jasełka” wg scenariusza Hanny Romer – Ochenskowskiej „Nasza Szopka” z 1924 r. *Motyw biblijny wydarzeń Bożonarodzeniowych wyrażony w tradycji wileńskiej. Przedstawienie z wartką akcją, zawiera elementy deklamacji, śpiewu i tańców narodowych przy utasnym akompaniamentie. Dekoracje wykonane przez uczniów z materiałów naturalnych, uderzają zarówno prostotą, jak i barwnością.*

• **Zespół Młodzieżowy z Węgorzewa**

Reprezentuje Liceum Ogólnokształcące w Węgorzewie. Zespołem kierują Marta Jawińska i Danuta Bujno. Przedstawia widowisko „Do Betlejem nie jest tak daleko”. *W przedstawieniu nawiązuje się do teraźniejszości i współczesnych problemów, kiedy to ludzie zabiegani i zapracowani zapominają o sprawach najistotniejszych. Jasełka z kołędami i współczesnymi pieśniami religijnymi. Pojawiająca się Najświętsza Maria Panna przypomina wszystkim, że do Betlejem nie jest tak daleko...*

• **Zespół z Czerniachowska**

Zespół działa przy Kościele Pedagogicznym w Czerniachowsku. Przedstawia widowisko oparte na rosyjskiej tradycji kołędniczej.

• **Zespół „Herodziaki”**

Działa przy Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie pod kierownictwem Kazimierza Tarasiewicza. „Pan Kazio” napisał scenariusz na podstawie tekstów opartych na kandydacie i własnych (zasłyszanych przed laty). Tytuł widowiska „Graj dudku, graj”. *Pastuszkowie dowiadują się o narodzeniu Jezusa. Podążają do szopki, składają Nowonarodzonemu hołd i dary. Świętej Rodzinie towarzyszy orszak anielski.*

• **Zespół „Jarzębina”**

Przyjedzie do Węgorzewa z Domu Kultury w Stradunach. Zespół, którym kieruje Krzysztof Łapiński przedstawi dawny zwyczaj wspólnego kisenia kapusty. Widowisko oparte jest na autorskim scenariuszu Anny Łubowicz.

Do izby gospodarzy schodzą się sąsiedzi w celu wspólnego krojenia kapusty. Opowiadają różne historie, śpiewają i żartują.

• **Zespół „Kolędniczy”**

Działa w Mazuchówce pod patronatem Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie. Kierowany jest przez Annę Bałdyga. Przedstawi kurpiowskie widowisko „Po kołędzie” według scenariusza opartego na „Szczodrakach, kusakach”, część dialogów własnych, zapamiętanych z lat dziecińczych. *Do domu gospodarzy przychodzą kołędujące dzieci. Są sceny z Herodem, z pastuszkami, ze Świętą Rodziną, a także prosba o kołędę i podziękowanie za nią.*

• **Zespół „Kolędniczy z Gwiazdą”**

Zespół działa przy Gminnym Ośrodku Kultury w Nowej Wsi Elckiej. Kierownikiem jest Wanda Kochanowska.

• **Zespół „Król Herod”**

Reprezentuje Miejski Dom Kultury w Szczuczynie. Kierownikiem zespołu jest Witold Dylewski. Artyści przedstawia widowisko „Król Herod”, opracowane na podstawie przekazów ustnych z pogranicza Mazowsza i Podlasia. *Król Herod w tradycyjnej formie.*

• **Zespół „Łomżyniacy”**

Działa przy Zarządzie Rejonowym Polskiego Związku Emerytów, Rentistów i Inwalidów w Łomży. Zespół, którym kieruje Danuta Waśko, przedstawi widowisko pochodzące z Kurpi „Po kołędzie z kozą”. Scenariusz na podstawie materiałów zebranych przez Adama Chętnika, wydanych w 1937 r., opracowała D. Waśko. *Do izby, w której przy stole zasiadli gospodarze przychodzą sąsiedzi i wspólnie śpiewają kołedy. Później przychodzą kołędniczy z kozą.*

• **Zespół „Orzyszanki”**

Reprezentuje Dom Kultury w Orzyszu. Zespół kierowany jest przez Helenę Mikucką. Przedstawi „Wieczere Wigilijną”, na podstawie scenariusza własnego, opartego na folklorze z pogranicza Mazowsza i Podlasia. *Widowisko rozpoczyna się przygotowaniem potraw wigilijnych, ubieraniem choinki, przygotowywaniem stołu. Następnie przedstawiany jest przebieg wieczerzy, a po jej zakończeniu domownicy udają się na pasterkę.*

• **Zespół „Przańniczki”**

Zespół działa w Gminnym Ośrodku Kultury w Kowalch Oleckich, pod kierownictwem Zofii Domin. Przedstawia „Herody” wystawiane w okolicach Filipowa i Przeroshi. Scenariusz na podstawie tekstów, pozyskanych od dawnych mieszkańców napisała Z. Domin. *W dniu Narodzenia Pana zaczynają dziać się cuda. Najgorsi zbójcy nauracają się. Król Herod przestraszony każe poucycać dzieci, za co*

spotyka go kara - ścięcie głowy. Agresja żołnierzy zamienia się w dobroć i wszyscy wspólnie na końcu jednoczą się.

• **Zespół „Szczuczyniacy”**

Reprezentuje Miejski Dom Kultury w Szczuczynie. Zespół kierowany jest przez Barbarę Paszkowską. Artyści zaprezentują „Dziady, cz. II” Adama Mickiewicza. *Jest to interpretacja dzieła Wieszcza przez ludzi, którzy nigdy wcześniej nie czytali „Dziadów”. Jest to dla nich nie klasyka literatury, lecz obrządek uwytyniania duchów, związany nierozdzielnie ze Świętami Bożego Narodzenia.*

• **Zespół „Wilniuki”**

Zespół kierowany przez Olimpię Kurek działa przy Klubie Seniora „Mazury” w Giżycku. Zaprezentuje „Szopkę” według scenariusza Hieronimy Tyczyki i Zygmunta Raczkowskiego. *Do szopki przybywają aniołowie, potem przychodzą pastuszkowie i trzej królowie, na koniec przedstawienia pojawiają się Żyd i diabeł.*

• **Zespół „Zaciszuki. Duży - Mały”**

Zespół „Zaciszuki” kierowany przez Elżbietę Buczek działa przy Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie. Widowisko jest wspólnym przedsięwzięciem członków zespołu oraz dzieci z kółka muzycznego, działającego przy Szkole Podstawowej nr 2 w Węgorzewie.

• **Zespół „Zielona Dąbrowa”**

Działa pod patronatem Gminnego Ośrodka Kultury w Nowej Wsi Elckiej, pod kierunkiem Wandy Kochanowskiej. Przedstawi widowisko obrazujące obrzędy związane z drugim dniem Świąt Bożego Narodzenia - dniem św. Szczepana.

Na podstawie kart zgłoszeniowych do Przeglądu opracował Jerzy M. Łapo

Węgorzewski zespół teatralny kierowany przez Kazimierza Tarasiewicza w 1985 r. (fot. ze zbiorów Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie).